

na vseh obrazih. Prepričani smo, da se je marsikomu vzbudila nada srednejše narodove bodočnosti. Tudi po drugih bližnjih in daljnih vrhuncih smo videli mnogo kresov, pričajočih o tem, kako vzbujen je naš narod. V soboto je bila svečana sv. maša na čast slovanskima apostoloma, raz Stari grad pa so doneli močeni streli.

Deželni zbor štajerski.

Poslanec dr. Šmiderer je v deželnem zboru utemeljeval predlog, naj se ustanovi nemško žensko učiteljske v Mariboru. Kvasil je, da želi to šolo celi Spodnji Štajer. To pa ni res, 400.000 Slovencev ne samo da ne želi take šole, ampak odločno ugovarja, da se meče deželni denar ven za take nepotrebne šole. V Mariboru je namreč taka šola popolnoma nepotrebna, ker itak že imamo žensko učiteljske pri častitih šolskih sestrah. Dveh ženskih učiteljskih v enem mestu pa vendar le ne potrebujemo!

V Rogaški Slatini hoče dežela prevzeti od šulferajna ondotno nemško šolico. Tudi to je nespametno, naj plačuje že šulferajn, ako hoče ondi na vsak način nemškutarje vzgajati, deželi se pri plačevanju pač ni treba vsiljevati.

V Zgornjem in Srednjem Štajerju je hudourje naredilo zadnji teden velikansko škodo. Nemški katoliški poslanci so se krepko in vroče zavzeli za poškodovance.

Poslanec Lipp je zahteval dekliško meščansko šolo za Voitsberg. Druge želje slučajno ni imel!

Katoliško-nemški poslanec Hagenhofer se je pritoževal, da se kaznujejo stariši, kateri ne prinesejo otrok, da se jim cepijo koze. Ta kazen je nepravilna, ker v postavi nikjer ni določena. Stariši se tudi ne smejo siliti, da dajo otrokom cepiti koze.

Deželni glavar grof Attems je odgovoril na vprašanje nemškega kmetskega poslanca Hagenhoferja, da še v tem zasedanju ne pride na vrsto posvetovanje o stanovskih kmetskih zadevah. Deželni odbor še mora stvar preučiti. Naj se briga bolj za gospodarske reči in ne toliko za narodne zadeve, pa bo učenje šlo hitreje!

Politični ogled.

V Ljubljani sta bila zadnja nedelja dva shoda. Enega so priredili slovenski krščanski delavci, drugega pa liberalci. Delavci so zahtevali razširjenje volilne pravice, liberalci pa so zmerjali čez klerikalce. Delavci so priredili ovacijo dr. Šušteriču, ki je v deželnem zboru predlagal splošno in enako volilno pravico ter delali hrup pred hišo deželnega predsednika Heina, ki vleče z liberalci. Tudi liberalcem so hodili nagajat. Po deželi je imela katoliška stranka več shodov, na katerih se je odobral nastop katoliških poslancev v deželnem zboru.

Papežev jubilej. V nedeljo je bilo v Vatikanu pogoščenih 1500 ubožcev v nazočnosti papeža, mnogo dostojanstvenikov in neštivilne množice občinstva.

Bolgarski knez Ferdinand bi rad postal kralj. Zato si že brusi pete okoli različnih dvorov, ki imajo v tako povišanje privoliti. Kakor znano, je knez odpadnik od katoliške vere.

Nemški cesar in Poljaki. Nemški cesar sovraži svoje Poljake in bi jih rad kar najhitreje ponemčil. Te dni obišče poljske pokrajine. Poljski narodni plemenitaši so sklenili, da cesarja ne bodo šli pozdravljati. Tudi zavedno ljudstvo bo gotovo v velikem številu sledilo njihovem vzgledu!

Dveletna vojaška služba v Franciji. Senat je s 166 proti 115 glasovom sklenil, da privoli v dveletno vojaško službo, a da se v bodoče odpravijo vse oprostivte od vojaške dolžnosti in da mora vojaška doba trajati 25 let.

Stanje angleškega kralja. Poročila o bolezni angleškega kralja se na splošno glasijo ugodno. Bolečine, ki jih je povzročila operacija slepega črevesa, ponehavajo in rana se čedalje bolj celi. Kralj po noči mirno spi, tekne mu jed in se zanima za vse javne dogodke, z jedno besedo: zdravniki so popolnoma zadovoljni z Edvardom VII. in ljudstvo, ki je skoro pozabilo žrtve Južne Afrike, se zdaj le še živo zanima za kraljevo rano, za to skrbi tudi časopisje. Ako bode zdravje kraljevo se stalno tako obračalo na bolje, je trdno upanje, da se bode vršilo kronanje že prve dni v jeseni. Vendar govore listi, da hoče kralj potem popolnoma opustiti misel na ves sijaj, marveč da hoče slaviti dan kronanja le v ožjem krogu znancev in prijateljev ter da bode imela slavnost bolj religiozen značaj.

Nov burski upor. Londonskim listom so došla iz Južne Afrike poročila, da so se Buri le navidezno udali in da so se v mnogih okrajih že pojavili znaki, ki kažejo na postanek novega gibanja v dosego popolne neodvisnosti.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Poštne razmere.) Velikokrat se nahaja v vašem velenjenem listu marsikatera gorka, a resnična o naših posilinceh. Ali jedne važne stvari še se dosedaj nihče ni dotaknil in to menda zategadelj ne, ker se tiče »general«-teh posilincev. Gotovo pač marsikoga neljubo v oči zbode, ko vidi pomikati se poštni voz od tukaj k Sv. Lenartu in od tam nazaj z jedino nemškim napisom. Ali ni to dovolj izzivajoče in poniževalno za naše ljudstvo, katero je v celi poštni okolici edino slovensko? Zares hvaležni bi bili, ako bi se tega kateri naših zastopnikov na merodajnem mestu spomnil. Kar se nadalje tiče teh krasnih razmer, mora biti človek zares hvaležen, ako se ob nedeljah z vso silo prerije skozi gnečo »šnopsarjev«, katerim se to hudičevo olje toči v veži pred poštno pisarno. — Za olepšavo pisarne pa bi gospod poštar lahko dobil vsaj žlahtnejše cvetke, kakor je oni, zmiraj postavljeni plevel, ki se mu modriž pravi. — Ali g. Golob si menda misli, da je še naš kmet zmeraj tako nerazsoden, da se ne bi spodtikal nad njegovim dejanjem. Pa »vsakšna sila do vremena« in tako se bode tudi naše ljudstvo toliko spametovalo, da bode razsojevalo, kje so njegovi prijatelji, kje njegovi sovražniki. Okoličan.

Iz Rogatec. (Rogaški Nemci) so si o priliki slovenske slavnosti brzojavno izprosili — čujte — orožniško asistenco. Oho! Mi vstajamo, in vas je strah?! Se menda bojijo za svojo nemškutarijo, ka-li? No, ta pa mora biti že na trdnih nogah, če se je bati, da jo spravi že ena sama in sicer prva slovenska slavnost v krtovo deželo! Nam tudi prav! Ali ste se menda zbal, da smo vas prišli tepst in klat? O to si že odločno prepovemo, da bi vi nas tako sodili! — Sicer smo pa Slovenci mirni ljudje, samo ne izzivajte nas! Kdor pa sev išče, ta bi že tudi lahko našel. Ne bojte se, bomo vam pripravili še večkrat tak nepotreben strah. Živeli junaki! — O priliki Ciril-Methodove slavnosti v Rogatecu je bil naprošen gostilničar gosp. Holzinger za stole in mize. Pa čudno! Rekel je baje, da namreč za »vindišarje« nima miz in stolov. Ej, pojte no, g. Holzinger, ali jih res nimate??! O ko bi vi vedli, kako smo se dobro imeli brez vaših miz in stolov! Gotovo bi nam jih bili posodili! Torej hvala lepa za uslugo!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. slovensko politično društvo na Teharjih zboruje prihodnjo nedeljo, dne 13. t. m. ob 1/4. uri po-

poldne v gostilni g. Jurja Štiglicca v Slancih. — Pri tem zborovanju poročal bode naš državni poslanec g. vitez Berks o svojem delovanju v preteklem zasedanju državnega zbora. — O gospodarsko-političnih rečeh govoril bode g. Ivan Kač iz Zalca.

Končno se bode predstavljala še jako zanimiva igra »Roza Jelodvorska«, katero nam bodo vprizorila naša vrla vrhovska dekleta. Upati se sme tedaj, da se bodo tega zborovanja razun vseh naših društvenih članov tudi še v prav obilnem številu udeležili teharski moške, ki bodo imeli priliko izvedeti iz ust svojega državnega poslanca, kako se poteguje za njih koristi v državnem zboru. Tudi mladeniči in dekleta, ne zamudite te lepe prilike in pridite v obilnem številu. Odbor.

Zrelostni izpit se je vršil na ptujski gimnaziji 27. in 28. m. m. Izid je sledeči: Od 13 osmošolcev jih je naredilo izpit: 0 z odliko, 1 je odstopil, 1 mora ponavljati, 4 imajo poskušnjo in 7 dijakov je izvršilo izpit s povoljnim uspehom. To je jako slab izid! Skoro polovico jih ni naredilo izpita! No, spodnještajerski Slovenci te gimnazije itak mnogo ne porajajo!

Odlikovana Slovenca. Na dunajski umetniški akademiji sta bila odlikovana tudi slovenska slikarska gojenca Jos. Ajlec iz Lastomercev pri Radgoni in R. Kukla iz Ljubljane.

V Žičah 45 let župnik. Škofija mariborska ima 14 zlatomašnikov, med njimi po vrsti drugi je vlč. gosp. Gašpar Zabukovšek. Imenovanec je letos dne 16. junija dopolnil 45 let, odkar je bil imenovan za župnika v Žiče pri Konjicah; službo je nastopil na praznik sv. Petra in Pavla, in je bilo letos na dan župnijskega zavetnika, t. j. na Petrovo, minolo 45 let, odkar župnikuje. Še mnoga leta!

Iz Slovenjgrada dobimo žalostno vest, da je umrl nagle smrti mnogozaslužni uradnik tamošnje hranilnice gosp. Ivan Sajé. Vrlemu narodnjaku blag spomin.

Služba jetniškega paznika se odda pri c. kr. kaznilnici v Mariboru. Prosilci morajo svoje lastnoročno pisane prošnje vpslati do 2. avgusta t. l. c. kr. ravnateljstvu kaznilnice v Mariboru. Prednost imajo knjigovezi in krojači.

Javna zahvala. Da se je Ciril-Methodova slavnost v Rogatecu dne 6. julija tako vrlu obnesla, ima zato velike zasluge gosp. Berlisg. Zato mu odbor bralnega društva tem potom izraža najprisrčnejšo zahvalo za ves trud in vso požrtvovalnost. — Odbor bralnega društva Rogatec.

V Ribnici na Pohorju bodo sezidali novo občinsko poslopje.

Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je priznal deželni predsednik rudokopu Francu Derganu v Zagorju.

Požar. V Slovenjgradu je začela dne 4. t. m. okoli opoldne goreti Pačnikova hiša. Požarni brambi se je po dolgem trudu posrečilo pogasiti ogenj. Posestnik ima veliko škodo, ker mu je zgorela vsa obleka, pohištvo in dozdej spravljeno seno. Ogenj se je zanetil najbrž na ta način, ker je bil poskodovan dimnik.

Iz Celja. V nedeljo zvečer je šel v Celju neki Slovenec — kakor čitamo v »Domo-vini« — mirno po ulici domov. Ko je dospel do kavarne »Merkur«, je navalil nanj neki cesarsko kraljevi poštni uradnik s psovko: »Windischer Gauner!« Zval je tudi svoje tovariše iz kavarne, naj pridejo pomagati, da naklestijo Slovenca! Ker se pa poštni Slovenec ni zmenil za to pobalinstvo in je mirno šel dalje, sledil mu je izzivač po vsej kolodvorski ulici, ometavaje ga s primki kakor »Windischer Falot« itd. Ta c. kr. uradnik se zove Winkler. Kako naj je tolmačiti dejstvo, da si c. kr. uradniki drznejšo

tako postopati? Mari se jim res ni bati, da bi jih kdo zval na odgovor!?

Veliki politiki. Par političnih diletantov je poslalo iz Celja in Maribora brzajne pozdrave na nedeljski shod kranjskih liberalcev proti katoliško-narodnim poslanecem. »Mariborski naprednjaki« so zabrzajavali: Pozdravljamo narodno-napredne zborovalce in jim kličemo: Neustrašeno naprej v boju proti klerikalizmu! — Iz Celja pa se je brzajavilo: Odkritosrčno častitamo (na čem?) zborovalcem. Pogin ožlindranemu dr. Šušteršiču! Mi še nismo pozabili »fremdes Gebiet«. Celjski radikalci. — Smešno! Seve, sedaj trepetajo kranjski klerikalci, a liberalci so si odahnili!

Poroka. Dne 12. julija t. l. se poroči na Dunaju gosp. dr. Anton Dolár, c. kr. gimnazijski učitelj v Mariboru in c. kr. poročnik v rezervi z gospico Marinko Hora. Bilo srečno!

Rogačka Slatina. Biskup Strossmayer pride dne 10. t. m. v Rogočko Slatino. Pozdravljen na slovenskih tleh!

Promocija. C. kr. avskultant v Dolenji Tuzli, naš rojak g. Josip Leskovar, je bil dne 26. junija na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Iskreno čestitamo!

Letina. Iz Vidma se nam naznanja, da bo letošnja letina krasna, če ne pride kakšna uima. Sena so nakosili prav mnogo, ječmen je deloma že požet. Sadno drevje je silno obloženo, enako tudi vinska trta. Že zdaj se po nekod šibijo češpljena in jabolčna drevesa. Slabše utegne biti s koruzo in krompirjem.

Kresovi pred praznikom sv. Cirila in Metoda. Iz Vidma se nam poroča: Slovanskima blagovestnikoma na čast je gorelo v videmski župniji več kresov. Posebno lepo je bilo videti enega vrh Libne, kjer se je tudi streljalo. Tudi sosedni Krčani so zažgali 2 kresa. — Tudi iz Laškega smo dobili — prepozno, da bi ga priobčili — popis kresnega večera. Zažgali so kres tamošnji Slovenci na Humu. Med streljanjem topičev je igrala godba narodne komade. Na vsaki strani kresa se je svetila velika črka C in M. Iz Huma se je dalo naštetih okoli 70 kresov.

Protestantski farovž so zadnjo soboto blagoslovili v Celju. Tudi nekateri občinski odborniki so se udeležili blagoslovljenja, vodil jih je Julij Rakuš. Največ zaslug si je baje pridobil za pozidanje farovža gosp. Fritz Wehrhan. Po blagoslovljenju so šli celjski luterani v gostilno Teršek.

Osebna vest. G. Franc Lukmann, naš rojak iz Št. Jurja pod Tabrom, sedaj gojenec v Germaniku v Rimu, je bil te dni promoviran doktorjem modroslovja. — Č. g. Mat. Slavič, duhovnik v Avgustineju na Dunaju, je naredil prvi rigoroz iz bogoslovnih ved.

Ostrožno pri Celju. V petek smo slavili Celjani na Starem gradu god sv. Cirila in Metoda (glej Kresovi...), v nedeljo potem pa smo bili zopet židane volje. Veselili smo se v krogu naših narodnih okoličanov, v prijaznem Ostrožnem, kamor so nas zvalili naši brhki »Sokoli«. Sprejeli so nas vrli Ostroženčani nad vse slovesno s streljanjem topičev. Navdušeni ostroženski fantje postavili so velik maj s trobojnico, ki nas je noter v Celje pozdravljala. Ob 4. uri je bil prihod v Ostrožno, prijazno vas pol ure od Celja, ob cesti, ki pelja na Šmartno v R. d. Kraj je zelo vabljiv in posestvo g. Zagodeta kakor nalašč pripravljeno za velike ljudske veselice: pri hiši lep senčnat vrt, zadaj prostran travnik, deloma zasajen s sadnim drevjem in obdan z živo mejo, v ozadju pa zelen gozd — res lepa vaška idila. V tem divnem kraju vršila se je torej veselica. Ob spremljanju narodne godbe nastopili so telovadci v dveh oddelkih, eden s kiji, drugi s sulicami, in izvajali proste vaje. Starejši oddelek (četovodja br. Benčan) nastopal je tudi z metanjem diskusa, sulice in žoge ter vzdigovanjem tež; mlajši oddelek (četovodja br. Smrtnik) pa s skokom čez vrv in z vajami na drogu, konju

in bradlju. Celi prizor bil je jako slikovit, vse točke so se izvajale natančno in je pogosto ploskanje pohvalilo telovadce. Vseh telovadcev bilo je 27. To pomeni lep napredek celjskega »Sokola«; s tolikim številom telovadcev še isti ni nastopil. — Po končani telovadbi začela se je prosta zabava: godba, petje in ljudske igre. Nastopal je mešani zbor celjsk. pevsk. društva, pevski zbor del. podp. društva in pevci iz Šmartna v R. d. Posebno pohvalno je omeniti slednje. Šmartinski pevski zbor je najmarljivejši v celjski okolici. Pod vzornim vodstvom učitelja gosp. Kvacca sodeluje najpogosteje pri raznih slavnostih, ter z lepim petjem mnogo pripomore k lepšemu uspehu veselice. To so pevci, ki lepo izvršujejo svojo narodno dolžnost: ne le sebi, ampak celemu narodu v zabavo. — Konec veselice je naredil umetalni ogenj in okoli 9. ure odhajali smo Celjani, spremljani z živijo-klici navdušenega ljudstva.

Ponesrečil se je prošli petek v Celju M. Kangler, hlapec K. Rayerja, trgovca v Arclinu. Konji so se mu splašili in padel je tako nesrečno pod voz, da mu je kolo glavo strlo in je na mestu mrtev obležal.

Iz Leskovca pri Krškem se poroča: V petek po noči razgrnila se je velikanska nevihta z bliskom in gromom nad leskovsko ravnino. Ob četrtna 2. uro na jutro vdari strela v opazovalni strelni stolp žadovski, kjer se nahaja telefon, ki je v zvezi s telefonom v topničarski pisarni v Žadovniku. Strela je uničila oba telefonska aparata, vredna 400 kron, žico na 1300 korakov daleč, ter zanetila ogenj v pisarni, v kateri pa slučajno ni bilo nobenega človeka. V hipu se čuje od nočne vojaške straže požarni klic, na kar je nastala prava panika med moštvom. Pogumnemu naredniku Zamolo se je posrečilo ohraniti vojake v mirnosrčnosti. Vlomili so hitro v pisarno, ki je bila polna dima in je jela tudi že goreti. Tako so preprečili vojaki veliko požarno nesrečo in morda, ker se nahaja blizu pisarne shramba, polna strelnih krogelj in potron, tudi velikansko uničujočo eksplozijo.

Pomenljiv sklep slovenske posojilnice. Občni zbor okrajne posojilnice v Ljutomeru je sklenil, da naj se od čistega dobička l. 1901 po 4699 K 36 v, porabi polovica za pomnoženje rezervnega fonda, polovica pa se naloži kot ustanovni fond za slovensko meščansko šolo v Ljutomeru. Izvrstna misel!

Zakupni razglas. Zaradi zagotovljenja sena, slame, drv in premoga, potem deloma ovsa za leto 1902/1903 se bodo vršile zakupne obravnave: 22. t. m. pri mestnem uradu Ptuj za Ptuj, 23. t. m. pri vojaškem oskrbovališču v Celju za Celje, 25. t. m. pri vojaškem oskrbovališču v Mariboru za Maricor, Slov. Bistrice in Strass. Ponudbe morajo dospeti ob gori navedenih obravnavnih dneh dotičnim vojaškim oskrbovališčem oziroma mestnemu uradu v Ptuj najkasneje do 10. ure dopoldne. Natančnejši pogoji se izvedo pri dotičnih oskrbovališčih in pri mestnem uradu v Ptuj. Zakupni razglas, obsegajoč podatke glede množine predmetov, katere je dobaviti, splošne pogoje in ponudbeni obrazec so na vpogled pri vseh vojaških oskrbovališčih in okrajnih glavarstvih ter se tudi lahko kupijo pola za 8 v.

Cerkevnik v Slov. gor. S 16. t. m. se bo dostavljala pošta dvakrat na teden v kraje: Sandberg, Župetinci, Smolinci, Andrejci, Stanetinci, Spodnja in Gornja Čaga, Vrangova, Vanetinci, Zenkova, Cogetinci in Grabonoški vrh. V Župetincih, Smolincih, Vrangovi in Cogetincih se postavijo poštni nabiralniki.

Bizeljsko. Smrtna kosa je pokosila bogaboječo in skrbno ter v vsej soseski priljubljeno gospodinj Terezijo Štrasner roj. Kelhar, dne 3. t. m.

Strela je udarila dne 16. junija t. l. v poslopje posestnika Petra Lepuša v Mali vesi pri Sv. Tomažu ter je zgorelo vse razun živine. Škode 8000 kron. Zavarovan ni bil.

Cerkvene stvari.

Birmancev je bilo v marnberski dekaniji 1087 in sicer: v Marnbergu 211, na Muti 256, v Pernicah 78, v Sopotu 111, v Št. Jerneju 56, v Remšniku 211, v Breznu 164.

Zlato mašo bodo letos v škofiji mariborski služili preč. gg.: Herg, stolni prošt v Mariboru, Šinko, dosluženi profesor v Središču in Klančnik, dosluženi kapelan v Braslovcah. Dal Bog!

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Vransko 20 K, Dobje 10 K, Griže 47 K, Pameče 50 K, Zabukovje 6 K 96 v, Loka 67 K, Zibika 28 K, Sv. Jurij na južni žel. 32 K, Ponkva 20 K, Sv. Štefan pri Žusmu 22 K, Sladka gora 16 K, Slivnica pri Celju 10 K, Kalobje 10 K, Žusem 5 K, Rogatec 5 K 64 v, Kostrivnica 4 K 79 v, Braslovče 62 K 78 v, cerkev sv. Alojzija v Mariboru 14 K 89 v, Dobova 28 K 22 v, Sv. Rupert v Slov. gor. 37 K 51 v, Sv. Jakob v Slov. gor. 36 K, Celje 100 K, Sv. Peter v Sav. dol. 20 K, Brezno 20 K, č. g. Planinšek Jakob 2 K, Kalobje 10 K.

Celje. Izcipit v cerkveno-glasbeni soli se vrši dne 17. julija t. l. Ob 7. uri imajo učenci sv. mašo, potem se bode začelo izpraševanje. Mil. gg. opat Fr. Ogradi in kanonik Majcen, predsednik cecilijanskega društva v Mariboru, sta izvolila prevzeti nadzorstvo izpita ter podpisati spričevala sposobnosti. K izpitu se č. gg. duhovniki in sploh prijatelji cerkvene glasbe prijazno vabijo. — Prosilci, koji nameravajo letošnjo jesen v imenovani zavod na novo vstopiti, naj se pri vodstvu do 16. septembra t. l. osebno ali pismenim potom oglasijo.

Društvena poročila.

Katoliško delavsko društvo v Mariboru priredi v nedeljo dne 13. t. m. na vrtu gostilne g. Marinška v Kamci veselico s sodelovanjem slavne veteranske godbe. Vstopnina je za neude 20 kr. za ude 10 kr.

Družbi sv. Cirila in Metoda so meseca junija poslali prispevke p. n. gospoda: Dr. Fr. Jankovič v Kozjem 10 K, Lev Franke v Laškem trgu zbirko v čateskih toplicah zbranega omizja 3 K, gostje žup. Ant. Šijanca pri Sv. Juriju v Slov. goricah 20 K, župnik v p. Fran Jeršič 6 K, Fr. Ogrizek v Sv. Križu pri Slatini zbirko igralne družbe 6 K, podružnice: moška v Ormožu 35 K, izvenakademična v Gradcu 100 K, ženska v Ormožu 4880 K, v Ljutomeru 50 K. — Družba je imela meseca junija 183422 K dohodkov in 206014 K stroškov.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Zorko, kaplan 7 K, Agata Šibal iz Ponikve za »kruh sv. Antona« 5 K, A. Roškar 4 K, zvest Slovenec iz Amerike kot kruh sv. Antona 5 K, Jagodič kot prispevek od koncerta 10 K, Kavčič, prof. 24 K, Neimenovan 20 K, kan. Voh 4 K, Wutt, davčni kontr. 2 K, J. V. P. za »kruh sv. Antona« 2 K, Neimenovana za »kruh sv. Antona« 2 K.

Posojilnica na Frankolovem je imela do 1. julija t. l. sprejemkov K 42.797.49 in izdatkov K 40.859.22 torej skupaj K 83.656.71 denarnega prometa. Hranilnih vlog se je vložilo K 31.351.20; dvignilo pa K 3.937.65, stanje hranilnih vlog dne 1. julija 1902 K 32.824.07. Posojil se je dalo K 18.886.—; vrnilo K 6.047; stanje posojil dne 1. julija 1902 K 57.472.—. Hranilne vloge se sprejmejo od vsakega, če tudi ni član posojilnice ter se obrestujejo po 5% brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. Urađuje se vsak ponedeljek od 8. do 12. ure predpoldne; lahko se pa tudi že v nedeljo po službi božji opravi vplačilo in sicer od 3. do 5. ure podpoldne. Članov steje sedaj 110; hranilnih knjižic pa 71.

Nova slovenska požarna bramba se je ustanovila pri Št. Juriju ob južni žel. v okolici »Krajncica« in ima v nedeljo dne 13. julija t. l. popoldne ob 3. uri prvi občni zbor in volitev načelnika v gostilni Andreja

Kralj v Šibeneku. Domačine in sosedne narodnjake, ki se zanimajo za našo prekornostno stvar in bi morda želeli pristopiti k našej požarni brambli, vabi v obilnem številu osnovni odbor.

Sv. Jurij ob Taboru. Zopet slovesen dan za našo probujeno mladino! Dne 29. junija m. m. priredilo je namreč tukajšnje bralno društvo veselico z jako lepim programom. Najprej smo slišali himno slovenskih deklet, katero je lepo prednašala voditeljica deklishe družbe. Potem pa so se vrstile tamburaške in pevske točke. Da, morali bi bili videti te naše tamburaše z rudečimi čepicami, kako navdušenje jim je sijalo z obrazov, ko so prvokrat nastopili pred občinstvom. Zares čuditi se moramo njihovi izurjenosti, ako pomislimo, da so tamburice dobili še le koncem aprila t. l., čuditi tembolj, ako pomislimo, da so naši vrli tamburaši sami kmetski mladeniči, ki so se vadili le po večerih in po težkem delu; in vendar, splošna sodba o vseh tamburaških točkah (7 jih je bilo) je bila: dobro, izvrstno. Ugajal je zlasti lepi venček narodnih pesmij, katerega je priredil za tamburaše naš vrli organist. Melodija pesmi «Zagorska» je res jako lepo ubrana, in zdelo se nam je, kakor da bi res slišali zagorske zvonove. — In pevski zbor deklishe družbe! Da, ta ima pa v svoji sredini pevke, ki bi delale čast tudi vsakemu mestnemu pevskeemu zboru. Krasno se je pel Ferjančičev «venček slov. narodnih pesmij» pa tudi več drugih. Ugajale so posebno nekatere narodne n. pr. «Rožmarin» in druge, kar je pač umevno, ker vsakemu to najbolj ugaja, kar je njegovega, kar razume. — G. Evald Vračko je izvrstno govoril o varčnosti. Občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo poljudnemu predavanju, katero je bilo zaželeno z mnogimi kratkočasnimi dogodbicami in zasoljenimi primerami. G. Vračko se mora priznati, da ima res poseben talent za ljudskega govornika. — Nazadnje smo se še smejali igri «Jeza nad petelinom in kes». Igralo se je izborno in ako bi se šlo zato, katera igralka je najbolje pogodila svojo ulogo, bi prišel v zadrego, kateri bi prisodil prvo darilo: gospodinji Vladki, originalni botri Katri ali porednim deklam. — Le vstrajno naprej, vrta mladina, potem še bodele lahko napravili svojim starišem, pa tudi drugim obiskovalcem veselice, ki jih priraja bralno društvo, mnogo prijetnih uric, pa tudi sebi mnogo nedolžnega veselja!

Savinska posojilnica v Žalcu razpošilja ravnokar svoj računski sklep za XXI. upravno leto 1901. Promet je bil jako živahen; prejemkov je bilo K 589.753-76, izdatki so znašali K 579.932-55, skupaj K 1.169.686-31, torej za K 161.522-21 več kot leta 1900. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka. Nevzdignene obresti se pripisujejo koncem vsakega leta glavnici brez posebnega naročila. Posojila se dajo samo zadružnikom, in sicer na osebni kredit proti 6%, na goli hipotekarni kredit pa proti 5½% obrestovanju. Uradni dan je vsak ponedeljek in petek od 9. do 12. ure popoldne, ako je pa ta dan praznik ali sejem v Žalcu, se uraduje naslednji dan.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni priredi Ciril-Metodovo slavnost s slavnostnim govorom, tamburanjem, petjem moški in mešani zbor, ter igro «Sanje» s petjem v petih dejanjih, dne 20. julija na vrtu g. Janeza Osojnika. Vljudno vabi domačine in sosede od blizu in daleč!

Odbor.

Iz Žalca nam pišejo: Kakor je bilo že zadnjokrat omenjeno, se priredi dne 24. julija t. l. velik, skupen prijateljski izlet na Mrzlico k Hausenbichlerjevi koči. Ob 5. uri zjutraj bo sv. maša v župni cerkvi v Grižah, ob polu 6. uri odhod. Sredi pota pri Brglezu odmor in okrepčanje. Ob 11. uri slovesno blagoslovljenje križa in potem počitek, razgled po divno čarobni panorami in prijateljsko

razveseljevanje. Za dobro domačo kapljico bode gori poskrbljeno, jedila pa naj vzame vsakteri seboj. Ker bode ravno sedaj vsa planinska flora v najkrasnejšem cvetju, naj pač nihče, kdor ima čas, ne zamudi tega dneva, da ne bi poletel med prijatelje svoje v Savinjski Triglav, občudovat krasno naravo božjo, in se par uric priprosto zabavat med svojimi znanci. Izletnikom, kateri pridejo iz Celja, se pošljejo na željo vozovi do gostilne »pri Zamorcu« in bi stal voz z lestvami od Celja do Griž, kateri pelja 8 oseb, za vsakega 1 K. Zato pa se naj obrnejo izletniki do 20. t. m. do Ivana Kač v Žalcu.

Gospodarske drobtinice.

Kan, cvet ali bersa na vinu. Nobena vinska bolezen ni pri nas tako navadna, kakor bersa. Ni še dolgo od tega, kar sem bil v kleti jednega večjih vinorejcev, ki pa je imel vse vino bersnato. Ko sem ga posvaril, zakaj tako slabo ravna s to božjo kapljico, se mi je nasmeljal, češ: da vino, ki ne «cvete», je le malo vredno in slabo ter da še le cvet dá vinu pravo moč. Zato se pa naš vinorejec za to bolezen le malo ali nič ne zmeni. Koliko vina se pri nas radi tega pokvari, ako ga pravočasno ne spijejo, si lahko vsakdo misli.

Kaj pa je prav za prav cvet ali bersa? Dragi bralci, le malo potrpljenja in vse si pogovorimo po vrsti, kakor stoje hiše v Trsti. Vzamimo pol steklenice ne premočnega vina ter ga pustimo na gorkem kraju. Za nekaj časa zapazimo belo mreno, ki se je raztegnila po vrhu vina. Ta mrena pa je dvojne vrste, bolj debela ali pa bolj drobna. Če pristavimo nos ter nas nekako kiselo posegeče, tedaj ta drobna mrena najbrže ni cvetna, ampak očetna. Če pa ni duha po octu in je mrena videti bolj debela in nekako nagrančena ter prav bele barve, tedaj bo to pravi pravcati cvet ali kan (bersa).

Kar imenujemo mi cvet, kan ali bersa, so neke plesnu podobne glivice, ki jih učeni svet imenuje vinske glivice ali pa s tujim izrazom «nycoderma vini». Te glivice obstoje iz celic (mehurčkov), ki rastejo in se množijo, vendar so pa tako majhne, da jih s prostim očesom ni možno videti. Z drobnogledom pa je lahko razločujemo; nahajajo se v vinu pa tudi v zraku. Da rastejo in se množijo, je treba, kakor vsaki rastlini in sploh živemu bitju zraka in živeža. Da je res tako, se prepričamo lahko s tem, da napolnimo steklenico do vrha, jo dobro zamašimo in položimo po dolgem, da ne more zrak do vina. Berse ne bomo videli. Iz tega se učimo, kako potrebno je, da je posoda vedno z vinom napolnjena in da ni v njej nič zraka.

Za živež prija bersi najbolj vino, pivo itd. Vino pa ne sme biti premočno. Najbolje mu ugaja ono, ki ima 5—7% alkohola, ne prija mu pa več vino z 11 in več odstotki alkohola. Za vino, ki ima tedaj nad 11% alkohola, se ni bati, da bi zacvelo, ker alkohol cvetne glivice sproti zadušuje. Mlada vina, ki imajo mnogo beljakovine so vedno bolj podvržena tej bolezni nego stara in je treba zato na nje paziti. Tudi vročina vpliva na berso. Najrajši se nareja tam, kjer se mu ni bati, da bi ga zeblo. Najljubša toplota mu je 20—25° C in zato je kan posebno poleti tako navaden.

Akoravno ni cvet vinu tako nevaren, kakor n. pr. očetna mrena, vendar nam ga tudi on popolnoma pokvari, če pustimo, da se svobodno razvija. Saj lahko postane po več centimetrov debel, posebno, če stoji vino pri miru.

Vino, v katerem se je naselil cvet, postaja vedno bolj šibko in prazno, zgublja vinsko kislino in dobi poseben, neprijeten

duh. Vinske glive prekrojijo alkohol, kateri daje vinu moč, v vodo in ogljikovo kislino, vinski ekstrakt pa porablja za svoje telo. Voda ostane v vinu, ogljikova kislina pa izpuhti.

Da se obvarujemo te bolezni, moramo vino v sodu vedno zalivati. To delo je tem bolj potrebno, ker ubranimo s tem pot do vina tudi mnogim boleznim, ki so mu še bolj nevarne. Ako smo zapazili v sadu berso, vtaknimo pri vehi lij pod površino vina in zalivajmo skozi njega ter med tem trkajmo skladivom ob sod, da se kan polagoma vzdigne. Nato prilijmo nekoliko več vina, da bo šlo čez, in tako izpere seboj tudi cvet. Mesto lija se lahko rabi tudi steklena ali gumijeva cev. Kadar se je cvet v vinu že premočno razvil, naj se pretoči vso vino v sod, ki se je zažvepljal. Tudi ako smo prisiljeni imeti vino v nenapolnjeni posodi, in se je prikazal cvet, storimo dobro, če zažgemo nad njim nekoliko žvepla; ne smemo pa vzeti preveč žvepla, če hočemo, da nas ne bo glava bolela. Žveplena sokislina, ki se napravlja, kadar gori žveplo, zamori vinske glivice, ali pa vsaj omeji njih moč. Da ne postane vino v steklenicah bersnato, položimo steklenice po dolgem, ker se na ta način zabrani zraku pot do vina.

Cenjenim naročnikom!

Nekateri naših naročnikov nam še dosedaj niso poravnali naročnine za lansko leto. Uljudno jih prosimo, da nam isto kmalu določijo, sicer smo primorani jim list ustaviti. Kdor list sprejema, se tudi s tem že po postavi zaveže, da naročnino plača.

Loterijske številke

Gradec 5. julija: 70, 64, 71, 38, 27.
Dunaj 5. julija: 24, 30, 42, 88, 19.

„Dijaški dom“ v Celju.

(Izkaz VIII.) Za „Dijaški dom“ v Celju so nadalje darovali: Stolno mesto v Ljubljani 500 K, č. g. Jakob Menhart, župnik pri Veliki Nedelji 5 K, gosp. Venčeslav Hrubij, drž. poslanec na Dunaju 2 K, č. g. Anton Fischer, župnik v Mozirju 10 K, gosp. K. Marchschitz, nadučitelj v Letušu 40 K, g. Alojzij Domicelj v Zagrebu 4 K; Slavno slov. akadem. društvo „Slovenija“ na Dunaju prvi obrok ustanovnine 50 K; čast. gospod Volbenk Serajnik, prošt v Tinjah 5 K; slavna občina Sv. Martin pri Slov. gradu 50 K; gosp. Ivan Dolinar, posestnik v Celju 20 K, g. dr. Anton Mulej, c. kr. avskultant v Celju 5 K, g. Fran Sterle, načelnik postaje v Zagorju 5 K, g. Radoslav Pavlič, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom 5 K; slavno kmetijsko društvo v Laškem trgu 15 K, gosp. Ivan Bosina, kaplan v Rogatcu 5 K, č. g. Josip Kolarič, župnik v Smartnem na Paki 10 K, gosp. Jožef Goropešek, posestnik in krčmar v Trnovljah 5 K, g. profesor Ivo Stožir v Zagrebu 10 K, sl. posojil. v Pišecah 40 K, g. Ignac Zdošek, upokoj. nadučit. v Celju 10 K, č. g. Avgustin Jager, kaplan pri Sv. Marku nižje Ptuja 2 K, gosp. dr. Josip Vošnjak v Slov. Bistrici 20 K, slav. županstvo Braslovče 20 K, g. Anton Santel, c. kr. profesor v Gorici 20 K, Neimenovan M. R. 10 K, č. g. Matija Frece, župnik v Belih vodah 10 K, č. g. Anton Kocbek, kaplan v Št. Petru pri Mariboru 4 K, g. Gothart Ferme, kaplan v Braslovčah 5 K, gosp. Josip Krančič, eksposit v Vatovljah 5 K; slav. občina Sedlarjevo 40 K, g. Franjo Wartbächer, vodovodni paznik juž. žel. v Trstu Belvedero št. 51 II 2 K, gosp. Rafael Krušič v Gradcu Neubaug. 56 1 K, gosp. Franc E. Vošnjak, posest. v Celju, prvi obrok kot ustanovnik 20 K, preč. gosp. Franc Ogradi, inf. opat v Celju, ostanek ustanovnine 100 K, č. g. Iv. Tomažič, kaplan v Celju 25 K, g. dr. Fran Pöbek v Ljubljani 200 K, č. g. Anton Kovačič, kaplan v Slivnici 3 K, gosp. dr. Janko Ponebšek, c. kr. višji davčni nadzornik v Rudolfovem 2 K, č. g. Jakob Košar, Studence pri Mariboru 2 K, g. Martin Premšak iz Skofje vasi od Barbare Pilih prejeto odškodnino 8 K, g. Ivan Leskošek, poslovodja v Celju 2 K; slav. Savinjska posojilnica v Žalcu 150 K, Neimenovan iz Celja 20 K; slav. upravn. „Slov. Naroda“ v hotelu v Senočeh nabrano svoto 4 K 10 v; g. Ivan Rogina, župan v Podgorju 20 K, g. Jurij Korošec v Podgorju 2 K, gospod Albert Verdnik, župan Šmiklavski 2 K, Lovro Verčkovnik v Podgorju 2 K. — Skupaj v tem izkazu 1497 K 10 vin.

Društvena naznanila.

Dne 13. julija »Kmet. društva pri Sv. Emi« izvanred. občni zbor ob 4. uri pop. v društvenih prostorih.